

РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

УДК 343.13(477)

DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.1.25>

СЕРГІЙ ЄВГЕНОВИЧ АБЛАМСЬКИЙ,

кандидат юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-4716-3985>,

e-mail: ablamu4@gmail.com;

ВІТАЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ РОМАНЮК,

кандидат юридичних наук,
Харківський національний університет внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-6077-4591>,

e-mail: Witalimon@gmail.com

ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ МІСТЯТЬ ЛІКАРСЬКУ ТАЄМНИЦЮ (КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ)

Досліджено процесуальний порядок тимчасового доступу до документів у контексті окремих положень ст. 162 КПК України. Опрацьовано понятійний апарат, який застосовується як у національному, так і в закордонному праві. Проаналізовано проблеми доступу до лікарської таємниці та інформації про стан здоров'я особи у кримінальному провадженні. Доведено, що правовою підставою доступу до такої інформації у кримінальному провадженні є ухвала слідчого судді про надання тимчасового доступу до документів. Виявлено розбіжності у процесуальному та галузевому законодавстві, пов'язані з розголошенням відомостей, що становлять лікарську таємницю, під час виконання слідчим/прокурором вимог ст. 290 КПК України, та запропоновано шляхи оптимізації.

Ключові слова: кримінальний процес, лікарська таємниця, охоронювана законом таємниця, тимчасовий доступ до речей і документів, збирання доказів.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

На шляху до становлення в Україні демократичного, правового суспільства пріоритетного значення набуває розроблення правових гарантій забезпечення прав і свобод людини, у тому числі в частині захисту відомостей, які становлять лікарську таємницю. Процесуальні аспекти захисту такої інформації також є досить актуальними для кримінального процесу, оскільки саме у цій сфері правозастосовної діяльності права свободи та законні інтереси особи можуть піддаватися суттєвим обмеженням. У зв'язку з цим на законодавчому рівні має бути встановлена чітка процесуальна форма доступу до документів, що містять лікарську таємницю. Тим більше, що це питання унормовано на рівні декількох галузей права, що змушує слідчого, прокурора, слідчого суддю та суд звертатися не лише до положень Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), але й до спеціального галузевого законодавства.

Стан дослідження проблеми

Аналіз наукової періодики свідчить про те, що окремим питанням тимчасового доступу до документів, що містять відомості, які можуть становити лікарську таємницю, у кримінальному провадженні присвячені праці таких правників, як В. В. Вапнярчук, С. О. Ковальчук, Т. О. Кузубова, Є. В. Кузьмічова-Кисленко, Г. І. Резнікова, В. І. Сліпченко, Л. Д. Удалова, О. А. Чабан, І. М. Чемерис, О. О. Юхно та інших. Водночас, зважаючи на недосконалість кримінального процесуального законодавства, у практичній діяльності виникають певні труднощі та суперечності під час тимчасового доступу до документів, які містять лікарську таємницю, у зв'язку з чим це питання потребує свого комплексного вивчення.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає в системному аналізі як законодавства України щодо захисту лікарської таємниці, так і окремих положень КПК

України в частині здійснення тимчасового доступу до документів, що містять відомості, які можуть становити лікарську таємницю. Виходячи з мети нашого дослідження, доцільно вирішити такі завдання: 1) визначити особливості здійснення тимчасового доступу до документів, що містять відомості, які можуть становити лікарську таємницю; 2) виявити законодавчі прогалини щодо регламентації зазначеного заходу забезпечення кримінального провадження; 3) сформулювати пропозиції з удосконалення законодавства в аспекті порушеного питання.

Наукова новизна дослідження

За результатами дослідження виокремлено законодавчі недоліки і прогалини, які негативно впливають на правозастосовну діяльність, з огляду на що є нагальна потреба в їх усуненні.

Виклад основного матеріалу

За результатами анкетування лікарів Г. І. Резнікова виокремила п'ять груп відомостей, які 95 % опитаних респондентів відносять до предмету лікарської таємниці, зокрема інформацію про: 1) хворобу (діагноз, перебіг, прогноз); 2) медичне обстеження та його результати; 3) застосовані методи лікування та їх ефективність; 4) особу, яка звернулася за допомогою (її минуле, зв'язки, фізичні і психічні вади); 5) інтимне, сімейне життя пацієнтів [1, с. 72–73].

На сьогодні, зважаючи на захист лікарської таємниці у кримінальному провадженні, законодавець передбачив особливий порядок зберігання, розкриття та використання конфіденційної інформації під час досудового провадження та судового розгляду. Правовим підґрунтям захисту лікарської таємниці виступають норми як міжнародного, так і національного законодавства. Так, відповідно до ст. 10 Конвенції про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенції про права людини та біомедицину «кожна особа має право на повагу до її особистого життя стосовно інформації про її здоров'я, а також на ознайомлення із будь-якою зібраною про її здоров'я інформацією»¹. Необ-

¹ Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини : від 04.04.1997 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334 (дата звернення: 03.02.2020).

хідність гарантування такого права пов'язана з тим, що фізичний та психічний простір кожної людини має бути надійно захищений. Як акцентував увагу Є. В. Тарасянц, зазначена Конвенція 1997 р. конкретизує механізм захисту прав людини відносно біомедичних прав, які безпосередньо не захищаються Європейською конвенцією 1950 року [2, с. 68].

На національному рівні важливе значення мають законодавчі вимоги. По-перше, це положення ч. 2 ст. 32 Конституції України, відповідно до яких не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини². По-друге, це положення ст. 39-1 Основ законодавства України про охорону здоров'я, якими гарантується право пацієнта на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані під час його медичного обстеження³.

Зважаючи на те, що лікарська таємниця належить до охоронюваної законом таємниці, законодавець передбачив особливий порядок тимчасового доступу до документів, що містять відомості, які можуть становити лікарську таємницю. З метою ж забезпечення охорони лікарської таємниці законодавець передбачив кримінальну відповідальність за незаконне її розголошення (ст. 145 Кримінального кодексу України)⁴.

Щодо тлумачення поняття лікарської таємниці, то воно міститься в ч. 1 ст. 40 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». У науковій літературі лікарську таємницю визначають як будь-яке конфіденційне повідомлення, що містить відомості, сприйняті органами чуття або які є очевидними і зрозумілими особі під час виконання нею

² Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 03.02.2020).

³ Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-ХІІ // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 03.02.2020).

⁴ Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 03.02.2020).

професійних обов'язків у процесі надання медичної допомоги або медичної послуги, і яке має оброблятися у передбаченому законом порядку [3, с. 3], а зберігання таємниці визначається як соціальне обмеження для лікаря та його професійний обов'язок одночасно [4, с. 150].

Гарантією збереження лікарської таємниці у кримінальному процесі є заборона допиту лікарів та інших медичних працівників як свідків із приводу відомостей, які становлять лікарську таємницю (ч. 2 ст. 65 Кримінального процесуального кодексу України)¹. У межах цивільних правовідносин (ч. 1 ст. 285 Цивільного кодексу України) медичну документацію повнолітньої особи може отримати лише безпосередньо сама особа, якої це стосується, або її представник на підставі доручення або договору про надання правової допомоги (за умови, що копії зазначених документів будуть долучені до запиту), а також батьки (усиновлювачі, опікун або піклувальник) як законні представники дитини (до 18 років) або підопічного (недієздатної особи)². Разом з тим у деяких нормативних актах з питань охорони здоров'я передбачено випадки надання певної медичної інформації без згоди пацієнта. Наприклад, відповідно до ст. 6 Закону України «Про психіатричну допомогу» допускається передача відомостей про стан психічного здоров'я особи та надання їй психіатричної допомоги без згоди особи або без згоди її законного представника. Це може мати місце під час: 1) надання особі, яка страждає на тяжкий психічний розлад, психіатричної допомоги; 2) провадження досудового розслідування або судового розгляду – здійснюється за письмовим запитом слідчого, прокурора та суду³.

Аналіз законодавства України свідчить про існування схожих, але не тотожних понять, а саме таких, як «лікарська таємниця» та «медична інформація». З цього приводу в рішенні Конституційного Суду України від

30.10.1997 зазначено, що лікарська таємниця – це інформація про пацієнта, а медична інформація – це інформація для пацієнта (свідчення про стан здоров'я людини, історію її хвороби, про мету запропонованих досліджень і лікувальних заходів, прогноз можливого розвитку захворювання, в тому числі і про наявність ризику для життя і здоров'я)⁴. Отже, предмет захисту лікарської таємниці становлять відомості про: задокументовану хворобу; медичне обстеження; огляди та їх результати; інтимну і сімейну сторону життя громадянина. Відповідно медична інформація за своїм правовим режимом належить до конфіденційної інформації, тобто інформації з обмеженим доступом. Насправді відомості, які можуть становити лікарську таємницю, є частиною медичної інформації, незаконне розголошення якої може спричинити тяжкі наслідки для особи (пацієнта) у формі моральної та/або матеріальної шкоди [5, с. 454]. Крім того, розголошення лікарської таємниці під час проведення досудового розслідування може призвести до негативних наслідків. Наприклад, виявитися у: можливій протидії розслідуванню з боку зацікавлених осіб; неправомірному впливі на потерпілих і свідків; приховуванні та знищенні слідів злочину; ухиленні від слідства осіб, які причетні до злочину; наданні завідомо неправдивої інформації тощо [6, с. 3].

У практичній діяльності повідомлення слідчому, прокурору або суду відомостей, які можуть становити лікарську таємницю, нерідко має вирішальне значення для повного, всебічного та об'єктивного розслідування вбивств, згвалтувань, зараження небезпечними хворобами тощо, а також виконання інших завдань кримінального провадження. Якщо під час досудового розслідування виникає необхідність у дослідженні документів, що можуть становити лікарську таємницю, сторони кримінального провадження мають право звернутися до слідчого судді з клопотанням про тимчасовий доступ до інформації, що знаходиться у володінні іншої особи.

Відповідно до вимог ч. 6 ст. 163 КПК України дозвіл на тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю,

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 03.02.2020).

² Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.02.2020).

³ Про психіатричну допомогу : Закон України від 22.02.2000 № 1489-III // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14> (дата звернення: 03.02.2020).

⁴ Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та статті 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Г. Устименка) : від 30.10.1997 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97> (дата звернення: 03.02.2020).

може бути наданий слідчим суддею лише за наявності двох умов. Зокрема, сторона кримінального провадження, яка звернулася з клопотанням, має довести: 1) можливість використання як доказів відомостей, що містяться в документах; 2) неможливість іншими способами встановити обставини, які передбачається довести за допомогою цих документів. При цьому відповідно до чинного законодавства України заклад охорони здоров'я має право на вимогу суду надати довідку про відвідування консультацій лікарів, а також будь-яку іншу медичну документацію, якої потребуватиме суд. У всіх інших випадках при наданні відповіді, в тому числі на адвокатський запит, якщо, звісно, адвокат не є представником особи, щодо якої запитується інформація, заклад охорони здоров'я не лише має право, а й зобов'язаний відмовити у наданні відповідної інформації та/або документів.

Як зауважили Т. О. Кузубова та О. О. Юхно, навіть обов'язкову довідку щодо психічного та наркологічного стану здоров'я підозрюваного необхідно отримувати шляхом застосування тимчасового доступу до документів. Слід підтримати точку зору вчених щодо необхідності передбачити в чинному КПК України право сторони обвинувачення отримувати довідки про перебування підозрюваного (обвинуваченого) на диспансерному обліку в лікаря-психіатра, лікаря-нарколога та його діагноз на підставі вимоги (запиту) слідчого або прокурора [7, с. 68–69]. Про доцільність внесення таких змін свідчить і той факт, що в судовій практиці непоодинокими є випадки визнання доказу недопустимим з огляду на те, що його долучення до провадження мало б здійснюватися шляхом тимчасового доступу до документів, а не витребуванням чи отриманням відповідного документа. Першопричиною цього, на нашу думку, є неоднозначне законодавче тлумачення й розмежування зазначених способів збирання доказів. Серед правників також існують різні погляди на їх правову природу. Так, С. О. Ковальчук вважає, що витребування речей може здійснюватися лише під час тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження [8, с. 142], а І. М. Чемерис підкреслює, що єдиною законною можливістю отримати документи чи інформацію про факти є виключно тимчасовий доступ до речей і документів та обшук [9, с. 342]. З наведеними авторськими позиціями ми не можемо погодитися, адже, незважаючи на свою певну спорідненість, витребування, отримання та тимчасовий доступ до речей і документів мають різну правову

природу як способи збирання доказів. Якщо сприйняти наведені позиції, то виникає питання: який сенс на законодавчому рівні окремим виокремлювати такі способи збирання доказів?

На наше переконання, чітке розуміння і правильне розмежування вказаних способів збирання доказів має важливе практичне значення, що, як цілком справедливо підкреслює В. В. Вапнярчук, пов'язується з: а) добровільним їх наданням володільцем; б) відсутністю підстав уважати, що володілець речей і документів намагатиметься змінити або знищити відповідні речі або документи після отримання запиту; г) відсутністю в речах і документах охоронюваної законом таємниці [10, с. 246–247]. Отже, учений виділив ті необхідні умови, за наявності яких можливо й доцільно застосувати такий спосіб збирання доказів, як витребування. В іншому разі, а саме за відсутності однієї з наведених умов, речі та документи слід вилучати шляхом тимчасового доступу до них.

Звернемо увагу, що в Україні з 01.03.2019 розпочато поступове впровадження електронної медичної картки [11], тому в разі необхідності дослідження відомостей, які можуть становити лікарську таємницю, не дозволяє здійснити їх вилучення на підставі абз. 2 ч. 1 ст. 159 КПК України. За таких обставин законодавець вимагає діяти у спосіб, визначений ст. 167 КПК України.

Системний аналіз кримінального процесуального законодавства в частині досліджуваного питання дає змогу констатувати, що наразі деякі його положення залишаються недостатньо сформульованими. Більш того, окремі аспекти регламентації тимчасового доступу до документів, що містять лікарську таємницю, законодавець взагалі залишив поза увагою. Зокрема, це стосується таких практично значущих аспектів, як: а) строк перебування отриманих документів у володінні слідчого, прокурора; б) подальші процесуальні дії з ними тощо. Звичайно, якщо вилучений документ не містить інформації, яка має доказове значення, то його необхідно повернути законному володільцю. Однак законодавець не зобов'язує слідчого, прокурора зробити це.

З аналізу судових рішень вбачається, що під час звернення до слідчого судді з клопотанням про надання дозволу на тимчасовий доступ до документів, які містять лікарську таємницю, окремі слідчі вказують термін, протягом якого їм необхідні такі документи. Наприклад, із ухвали слідчого судді Калуського міськрайонного суду Івано-Франківської

області від 26.03.2019 бачимо, що слідчий просить надати тимчасовий доступ до документів, які містять лікарську таємницю, терміном на 1 місяць. Натомість у резолютивній частині цієї ухвали слідчим суддею цього не відображено, а лише міститься вказівка на час її дії¹. Такий приклад лише додатково свідчить про існування у правозастосовній діяльності правоохоронних органів окремих проблемних питань і намагання вирішити їх через процесуальне рішення. При цьому не варто плутати строк дії ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на тимчасовий доступ та строк можливого перебування вже вилучених речей або документів у слідчого, прокурора. З цього питання вбачається доречним на законодавчому рівні передбачити диференціацію останнього вказаного строку. Вважаємо, що першочергова тривалість законного знаходження речей і документів у слідчого, прокурора має встановлюватися в ухвалі слідчого судді, суду про тимчасовий доступ, а вже подальше правомірне перебування речей і документів має вирішуватися в порядку накладення на них арешту. В першому випадку слід передбачити максимальний строк знаходження речей і документів у слідчого, прокурора, а в другому – закріпити підстави, які свідчать про дійсну необхідність подальшого перебування вилучених речей і документів (наприклад, у разі проведення стаціонарної психіатричної експертизи). Тож у випадку, якщо слідчий, прокурор має намір як доказ використовувати документ, що містить відомості, які можуть становити лікарську таємницю, доцільно накласти на нього арешт. Звісно, що це має бути здійснено шляхом отримання ухвали слідчого судді з метою забезпечення збереження речових доказів (п. 1 ч. 2 ст. 170 КПК України). Інакше у будь-який момент може виникнути ситуація, коли володілець документа звернеться до слідчого, прокурора з вимогою його повернути. Проте якщо документ не буде належним чином приєднано до матеріалів кримінального провадження (зокрема як речового доказу), то його необхідно повернути законному володільцю.

Наступний аспект пов'язаний з виконанням слідчим, прокурором вимог ст. 290 КПК України, а саме наданням доступу та можли-

вості скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них. У цій частині проблема вбачається у невідповідності положень кримінального процесуального та медичного законодавства. На наш погляд, цілком правильним є письмове попередження учасників кримінального провадження про недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Відповідно до змісту положень ст. 222 КПК України розголошення такої інформації можливе лише з письмового дозволу слідчого або прокурора і виключно у тому обсязі, в якому вони визнають це за необхідне. Проте 27.09.2009 Всеукраїнським з'їздом лікарських організацій та X З'їздом Всеукраїнського лікарського товариства підписано Етичний кодекс лікаря України. У п. 3.6 цього Кодексу зазначено, що медична інформація про пацієнта може бути розголошена: а) у разі письмової згоди самого пацієнта; б) у випадку мотивованої вимоги органів дізнання, слідства, прокуратури і суду, санепідемслужби; в) якщо зберігання таємниці істотно загрожує здоров'ю і життю пацієнтів і/або інших осіб (небезпечні інфекційні захворювання); г) у випадку залучення до лікування інших спеціалістів, для яких ця інформація є професійно необхідною². Таким чином, наведені положення Етичного кодексу лікаря не в повній мірі збігаються із наведеною вище законодавчою вимогою стосовно розголошення лікарської таємниці без згоди пацієнта чи його законного представника.

Висновки

Проведене дослідження свідчить про необхідність усунення законодавчої прогалини, що стосується тимчасового доступу до документів, які містять лікарську таємницю. У зв'язку з цим, по-перше, необхідно переглянути і підсилити чинне законодавство щодо можливих запобіжників від подальшого неправомірного використання документів, що містять лікарську таємницю. По-друге, слід передбачити в чинному КПК України процесуальну форму здійснення витребування та отримання речей і документів. Зокрема, доцільно внести відповідні зміни й доповнення до ст. 93 КПК України, а саме: 1) передбачити, що витребування речей і документів має здійснюватися на підставі запиту, в якому обов'язково повинні

¹ Ухвала Калуського міськрайонного суду Івано-Франківської обл. від 26.03.2019 : справа №345/1244/19, провадження № 1-кц/345/490/2019 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80694639> (дата звернення: 03.02.2020).

² Етичний кодекс лікаря України : від 27.09.2009 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001748-09> (дата звернення: 03.02.2020).

вказуватися індивідуальні або родові ознаки речей і документів, витребування яких здійснюється; 2) встановити строк, протягом якого слідчому, прокурору мають бути надані речі чи документи або в установленому законом порядку завірені їх копії; 3) передбачити, що у разі добровільного надання особою речі або документа, що має значення для криміналь-

ного провадження, слідчий, прокурор складають про це протокол, а у випадку, якщо добровільне надання речі або документа відбувається під час проведення слідчої (розшукової) дії, зазначають про це у протоколі такої дії (наприклад, у протоколі огляду місця події, протоколі допиту тощо).

Список бібліографічних посилань

1. Резнікова Г. І. Криміналістична характеристика злочинів щодо розголошення професійних таємниць : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2015. 264 с.
2. Тарасьянц Е. В. Международно-правовые аспекты защиты прав человека при проведении биомедицинских исследований. *Московский журнал международного права*. 2008. № 2 (70). С. 62–81.
3. Чабан О. А. Право фізичної особи на таємницю про стан здоров'я в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2018. 222 с.
4. Rieder P., Louis-Courvoisier M., Huber P. The End of Medical Confidentiality? Patients, Physicians and the State in History. *Medical Humanities*. 2016. No. 42. Pp. 149–154.
5. Сліпченко В. І. Межі застосування органами досудового розслідування тимчасового доступу до речей і документів, які містять лікарську та нотаріальну таємницю, а також знаходяться у володінні засобів масової інформації. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 3. С. 450–458.
6. Удалова Л. Д., Кузьмічова-Кисленко Є. В. Лікарська таємниця в кримінальному процесі України : монографія. Київ : Центр учб. літ., 2015. 134 с.
7. Кузубова Т. О., Юхно О. О. Тимчасовий доступ до речей і документів: теоретичні і прикладні проблеми : монографія / за заг. ред. О. О. Юхна. Харків : Панов, 2019. 348 с.
8. Ковальчук С. О. Витребування й отримання речей як спосіб збирання речових доказів стороною обвинувачення: теоретичні концепції, нормативне закріплення та практичне застосування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 5, т. 3. С. 140–145.
9. Чемерис І. М. Проблемні питання збирання доказів у кримінальному провадженні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 341–343.
10. Вапнярчук В. В. Теоретичні основи кримінального процесуального доказування : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2018. 524 с.
11. Як і коли почне працювати електронна медична картка в Україні // Міністерство охорони здоров'я України : офіц. сайт. URL: <https://moz.gov.ua/article/reform-plan/jak-i-koli-pochne-pracjuvati-elektronna-medichna-kartka-v-ukraini> (дата звернення: 03.02.2020).

Надійшла до редколегії 05.02.2020

АБЛАМСКИЙ С. Е., РОМАНИУК В. В. ВРЕМЕННЫЙ ДОСТУП К ДОКУМЕНТАМ, КОТОРЫЕ СОДЕРЖАТ ВРАЧЕБНУЮ ТАЙНУ (УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ АСПЕКТ)

Исследован процессуальный порядок временного доступа к документам в контексте отдельных положений ст. 162 УПК Украины. Обработан понятийный аппарат, который применяется как в национальном, так и зарубежном праве. Проанализированы проблемы доступа к врачебной тайне и информации о состоянии здоровья лица в уголовном производстве. Доказано, что основанием доступа к такой информации в уголовном производстве является определение следственного судьи о предоставлении временного доступа к документам. Выявлены расхождения в процессуальном и отраслевом законодательстве, связанные с разглашением сведений, составляющих врачебную тайну, при выполнении следователем/прокурором требований ст. 290 УПК Украины, а также предложены пути оптимизации.

Ключевые слова: уголовный процесс, врачебная тайна, охраняемая законом тайна, временный доступ к вещам и документам, сбор доказательств.

ABLAMSKIY S. YE., ROMANIUK V. V. TEMPORARY ACCESS TO DOCUMENTS CONTAINING MEDICAL SECRECY (CRIMINAL PROCEDURAL ASPECT)

The relevance of the issue under research is due to the fact that the investigation of certain types of crimes is not possible without studying documents that contain information that may constitute medical secrecy. That is why, the procedure for temporary access to documents

containing information that may constitute medical secrecy should be provided at the legislative level in order to ensure their protection.

While writing this research, the author has used a set of methods applied in legal science. With the help of comparative and legal, formal and legal methods, the author has analyzed provisions of the current legislation of Ukraine, which regulate the procedure for protecting medical secrecy and access to documents that may contain such information. The search and bibliographic method provided a search for literature sources on the issue under research, which provided the definition of access to information containing medical secrecy.

The legal basis for the protection of information that may constitute medical secrecy has been clarified. Legislative provisions, which provide the peculiarities of access to documents containing information that may constitute medical secrecy, have been singled out and analyzed. It has been argued that the evidence collected in violation of the procedure of such a measure to ensure criminal proceedings is inadmissible, so can not be taken into account by the court in the future. Particular attention has been paid to the fact that the seizure of documents containing information that may constitute medical secrecy should be carried out only through the temporary access to them. In order to eliminate legislative gaps within the issue under research, it has been offered to make appropriate amendments and alterations to the current legislation.

Key words: *medical secrecy, legally protected secret, temporary access to items and documents, collection of evidence.*